

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

Неїжпапа Л. С.
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної освіти і соціальної роботи
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗЗСО

Безпека освітнього середовища є якісною характеристикою та необхідною умовою для ефективного функціонування будь-якого закладу освіти. Виникає необхідність в поглибленому дослідженні проблеми формування безпеки освітнього середовища ЗЗСО та пошуку нових технологій для удосконалення методів забезпечення цієї безпеки.

В Кодексі безпечного освітнього середовища, який пропонує алгоритм розробки освітнього середовища визначено, що «безпечне освітнє середовище – це стан освітнього середовища, в якому: наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю учнів, педагогів і батьків, відсутні будь-які прояви насильства та є достатні ресурси для їх запобігання, а також дотримано прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу» [3, с. 10].

Фактори, які визначають безпечне освітнє середовище:

1. Якість міжособистісних відносин.
2. Захищеність в освітньому середовищі.
3. Комфортність в освітньому середовищі.
4. Задоволеність освітнім середовищем.

Дані фактори зумовили виокремлення видів безпечного освітнього середовища: психологічне, екологічне, інформаційне, фізичне або предметно-просторове.

Відтак, безпечне освітнє середовище має забезпечувати: наявність безпечних умов навчання та праці, комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків, відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання, дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Створити безпечне освітнє середовище – одне з першочергових завдань закладу освіти. Тож батьки, громадськість, органи влади, громадські організації, педагогічні працівники, керівництво закладів освіти спільно мають усебічно захищати права здобувачів освіти на безпечне освітнє середовище.

Важливим ресурсом для виконання даного завдання має стати налагодження соціально-педагогічного партнерства усіх структур освітньої та соціальної сфер. Основний принцип організації соціально-педагогічного партнерства – згуртування різних соціальних груп, які мають різні інтереси у сфері освіти, навколо однієї мети – всебічного розвитку дитини в умовах безпечного освітнього середовища.

Науковець Л. Павлюк зазначає, що «соціально-педагогічне партнерство – це співпраця для здійснення погодженої діяльності за умови дотримання спільно прийнятих сторонами пріоритетів» [2, с. 383]. Спосіб здійснення соціально-педагогічного партнерства – соціальний діалог, в який вступають сторони з метою досягнення згоди з

питань, що становлять взаємний інтерес. Саме соціальний діалог здатний сприяти розвитку та організації нового освітнього середовища ЗЗСО.

Соціально-педагогічне партнерство в освіті, як стверджує І. Апрелева, – це «взаємозв'язок педагогів, дітей та батьків у процесі добровільної спільної діяльності на рівно вигідних умовах, яка спрямована на вирішення завдань виховання та навчання, заснована на взаємодії та взаємоповазі» [1, с. 11].

Головною умовою для створення безпечного освітнього середовища ЗЗСО є побудова плідних соціально-партнерських відносин у громаді, оскільки це дає відчутний ефект соціалізації учнів, розвитку їх здібностей у набутті соціального досвіду, стимулює відчуття безпеки та комфорту та має достатній потенціал для становлення компетентностей та отримання особистісно значущих результатів здобувачів освіти. Закладам освіти варто налагоджувати та підтримувати партнерство і з такими соціальними інституціями як підрозділи юванальної превенції, центри соціально-психологічної реабілітації, центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, інклюзивно-ресурсні центри, служби у справах дітей ОТГ, та в цілому, з органами місцевого самоврядування, охорони здоров'я та управління освітою.

Окрім державних структур, соціально-педагогічне партнерство ЗЗСО з громадськістю (громадські організації, міжнародні організації, благодійні фонди тощо) дозволить виявити невикористані ресурси, об'єднати виховні можливості мікросоціуму у вирішенні проблем соціалізації підростаючого покоління, транслювати накопичений досвід розробки пріоритетних напрямків розвитку та сприятиме створенню безпечного освітнього середовища.

Таким чином, функціонування ЗЗСО на підґрунті соціального партнерства на якісно новому рівні допоможе вирішити завдання щодо оптимізації умов освітнього середовища закладу освіти як культурно-освітнього простору для розвитку та самореалізації здобувачів освіти. Для створення безпечного освітнього середовища важливо побудувати соціально-педагогічне партнерство закладу освіти, соціальних освітніх та культурних інститутів і сім'ї.

Використана література:

1. Апрелева І. В. Соціально-педагогічне партнерство в освіті – сутність, основні ідеї. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2021. № 51. С. 7–17.
2. Павлюк Л. Трансформація соціально-педагогічного партнерства в підготовці майбутніх учителів. *Наукові записки БДПУ*. 2020. Вип.1. С. 381-387.
3. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища : метод. посіб. К. 2018. 56 с.